

Personální změny ve vládě: jsou na stole, či ne?

10.03.2021 ČT 24 ~ Zpráva 1 ~ Sledovanost pořadu: 63 181

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Dobrý večer, vítejte u dnešní Devadesátky. My vám dnes přineseme politické reakce a taky komentáře k posledním výrokům **prezidenta Miloše Zemana**. Dobrý večer. Téma ruské vakcíny Sputnik V dnes oživil právě **prezident Miloš Zeman**. Ukázal na 3 osoby, které podle něj brání jejímu použití v **Česku** i bez registrace Evropskou lékovou agenturou. Požaduje kvůli tomu odvolání ředitelky Státního ústavu pro kontrolu léčiv Ireny Storové, ministra zdravotnictví Jana Blatného a taky ministra zahraničí Tomáše Petříčka. S premiérem to chce řešit na schůzce v Lánech. Andrej Babiš, ten reagoval slovy, že názory prezidenta bere na vědomí, žádné personální změny ve vládě ale podle něj nejsou aktuálně na stole a s použitím Sputniku v **Česku** chce počkat právě na certifikaci v Evropské unii. Ta teď řeší její takzvané průběžné hodnocení. Ještě další reakce, šéf rezortu zdravotnictví se místo spekulací chce soustředit na plán pro další vývoj epidemie. Je připravený uvolnit, ale i prodloužit opatření po 21. březnu. Klíčová bude situace v nemocnicích, ta je ale stále kritická. Na jednotkách intenzivní péče v celé **České republice** zbývá už jenom 129 míst. A teď podrobněji. **Prezident Miloš Zeman** bude požadovat po premiérovi Andreji Babišovi, aby z funkce odvolal ministra zdravotnictví Jana Blatného a také ředitelku Státního úřadu pro kontrolu léčiv Irenu Storovou. Řekl to pro Parlamentní listy. Vadí mu jejich postoj k ruské vakcíně Sputnik V.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Ruskou vakcínu Sputnik své už oficiálně objednalo 5 evropských států Maďarsko i Slovensko projevíli zájem o 2 000 000 dávek. Mimo Evropskou unii objednaly vakcínu Srbsko, Bosna a Hercegovina a Bělorusko. V Bělorusku přitom probíhala část závěrečné fáze klinického testování. Do **Česka** by se pak podle serveru Lidovky.cz mohlo dostat zhruba 20 000 dávek této vakcíny. A my přidáme další informace a dalším hostem devadesátky Roman Chlíbaek, předseda **České** vakcinologické společnosti a vedoucí katedry epidemiologie **Univerzity obrany** v Brně dobrý den přeju.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Dobrý večer.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Jaké jsou vaše aktuální informace, jak daleko je proces posouzení Evropskou lékovou agenturou.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Evropská léková agentura potvrdila, že dostala žádost, kterou teda nepředložil přímo ruský výrobce, ale jeho zastoupení. Což si myslím, že je ta dobrá zpráva. Pro mě trochu nepochopitelné, že zkraje tvrdili, že té Evropské lékové agentuře to podali. Evropská léková agentura to vyloučila, nyní teda skutečně už ta žádost podána je. Nicméně, domnívám se, že nemají ještě dostatek dat, které by byly potřebné ke schválení, je to ve fázi zhodnocování těch údajů, a teprve ukáže, jestli ty údaje, které předložili, jsou dostatečně kvalitní.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

My máme také otázky diváků. Na dnešní večer přišly především ty, které se týkají vás, proto vydržte. Jan Mudra se ptá třeba, proč Rusko požádalo o schválení své vakcíny v EU až teď. Navíc jsme

kompletní dokumentací, říká on. Když, jiní výrobci to řeší už od podzimu.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

No já si myslím, že vysvětlení je dáno tím, že Rusko tu vakcínu schválilo ještě dřív, než mělo výsledky klinického hodnocení, čili že oni začali používat doma ale neměli ještě dostatek dat neměli ta data, bez kterých to prostě v Evropě schválit nejde. A ty data postupně sbírají, čili že oni to nemohli ani předložit Evropské lékové agentuře dřív, protože ta požadovaná data neměli k dispozici, teď v tuto chvíli už těch dat asi mají více, ale kolik těch dat mají, a jak jsou kvalitní, a jaké výsledky poskytují, to bohužel málokdo ví.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Ještě Aleš Modrý. Ten se ptá, v čem se liší třeba testování vakcíny v Evropské unii, a testování vakcíny v Súklu. Ale my bychom měli vlastně upozornit taky na to, že ty úřady v rámci Evropské unie spolupracují.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Určitě spolupracují, ale Státní ústav pro kontrolu léčiv neprovádí to vlastní jakoby testování a hodnocení v takovém rozsahu jako Evropská léková agentura, kde je rozsáhlý panel expertů, který má i mnohaleté zkušenosti se schvalováním vakcín, protože doposavad se téměř všechny vakcíny schvalovaly touto centrální registrací, nikoliv samotnou národní registrací, takže je to rozdíl v té nejenom početnosti těch odborníků, spektra těch odborníků a taky dlouholetých zkušeností, které určitě jsou větší na straně Evropské lékové agentury.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

My jsme zmiňovali, které země požádaly o Sputnik, které chtějí aplikovat, kde se očkuje, to je třeba Maďarsko. Podíváme se za chvíli naším zpravodajem i na Slovensko, které taky má vakcíny z Ruska. V Česku se o tom teď vede velmi dramatická debata. V jakých zemích se tedy očkuje především ale, jaké jsou tamní výsledky. Vy jste naznačoval, že tolik informací není, ale přesto tak, jak stíháte třeba získávat informace a reakce těch lidí, kteří už dostali Sputnik, jaké jsou?

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Tak ono právě je problém se k těm výsledkům dostat. A mně je třeba s podivem to, že konstrukčně je to podobná vakcína, jako je třeba AstraZeneca, anebo vakcína, která možná zítra bude schválená, vakcína firmy Johnson and Johnson. A přestože to vektorové vakcíny mají účinnost pohybující se někde kolem 60, 70, 75, maximálně 80 %, tak Sputnik V na té jediné publikaci, která vyšla v časopise Lancet, demonstroval 91procentní účinnost. To znamená z nějakého důvodu daleko větší účinnost, než stávající podobné vakcíny, a ty zkušenosti z těch zemí, kde se používá, také ne vždycky jsou publikovány, a ty data jsou jsou poměrně obtížně získatelné.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Když jste zmínil Johnson and Johnson, a to podobnost. Takhle rozdíl to je velký, a to v té aplikaci jedné a dvou dávek. U toho Sputniku máme informace, jak se chová právě po aplikaci té první, a po aplikaci té druhé, nebo alespoň domníváte vy se, že právě po té druhé dávce je ten klíčový rozdíl od AstryZenecy?

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Úplně si to nemyslím, protože i v těch publikovaných datech, která Sputnik předložil, se ukázala poměrně slušná účinnost už po první dávce. Tak jako má Johnson and Johnson, ta druhá dávka spíše

zaručí to, že ta ochrana bude dlouhodobější. Ale co se týče účinnosti, tak i ten Sputnik poskytuje z mého pohledu srovnatelnou účinnost jako Johnson and Johnson.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Protože dnes se taky hodně mluví o SÚKLU vzhledem k tomu, že prezident vyzval k tomu, aby se premiér zapříčinil o to, aby skončila jeho šéfka. Tak je tu ještě informace, která se týká toho procesu. Alena Brádková se ptá, v čem je jiná situace v Maďarsku, které vakcínu Sputnik očkování už teď používá. Maďarsko je přece taky členem Evropské unie. U nás tvrdí, že ji musí schválit Brusel, proč to v Maďarsku nutné není.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Také to ani u nás není nutné, že ji musí schválit Brusel. My si tu národní registraci můžeme udělat taky, ale jsme přesvědčeni o tom, že ta evropská registrace je po odborné stránce daleko kvalitnější a sofistikovanější a skutečně více dáme teda ten rozsáhlý panel expertů. A jít cestou národní registrace teoreticky možné je, ale je to jakési popření toho, že tady máme nějaký vyšší orgán a vím i pro jednu jedinou vakcínu a obejití toho, co museli absolvovat všechny stávající vakcíny. A situace v Maďarsku například z mého pohledu skutečně došlo k tomu, že vakcíny se zneužívají jako politický nástroj. Nikoliv jenom jako nástroj bezpečného očkování v rámci prevence.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Ještě tedy ocituju dotaz Alice, proč se **prezident Miloš Zeman** nenechal sám naočkovat vakcínou Sputnik V, aby zvýšil důvěru veřejnosti, nepomohlo by veřejnému mínění, kdyby jako prezident šel příkladem.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Tak já věřím, že pokud by tady hnedka v počátcích ten Sputnik V byl, měl registraci, že pan prezident by se určitě tou vakcínou naočkovat nechal, ale on volil tu správnou cestu. To znamená očkoval se co nejdříve to bylo možné, v době, kdy tady byla ta vakcína dostupná, která tady byla, a ten pozitivní příklad. Je potřeba dát hnedka na začátku vakcinační kampaně. Proto určitě bylo lepší, že pan prezident se nechal očkovat co nejdříve to bylo možné a v té době tady Sputnik V ještě vůbec nebyl.

Barbora KROUŽKOVÁ, moderátorka

Co myslíte, že způsobí jeho výrok, že ministr zdravotnictví a šéfka SÚKLU mají odejít, protože blokují vakcínu Sputnik. A můžou za mrtvé.

Roman CHLÍBEK, předseda České vakcinologické společnosti

Já si myslím, že to je trošku nadnesený a přehnaný výrok, protože svalovat vinu na někoho za mrtvé rozhodně za někoho, kdo se snaží dodržet všechny legislativní procesy a ochránit naopak bezpečnost našich občanů, aby dostali schválenou registrovanou a bezpečnou vakcínu, která prošla, tak z mého pohledu to je zcela zbytečné. A vede to jenom k tomu, že lidé neví, co si o tom mají myslet a potom už ani nevědí komu mají věřit, takže z mého pohledu to je zcela zbytečné. Já skutečně nemám důvod, proč nevěřit Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv.